

have lagt mig de Ord i Munden, at man ved at indføre borgerlig Vielse kunde udbydde Skin- og Banekristendom. I Parenthes bemærket, har jeg slet ikke brugt Ordet Banekristendom idag. Jeg har sagt, at det maa være vor Opgave at føre bort fra vor kirkelige Lovgivning alt det, der hjælper til at fremme Skin og vitterlig Mandhed. Dersom det ærede Medlem havde været opmærksom paa, hvad der blev nævnt af den ærede Forslagsstiller (Hr. Holm) om en Høiesteretsdom angaaende Indgaelse af Høstetab, vil det ærede Medlem vist være enig med mig i, at det virkelig var Skin, Mandhed og Forargelse, som blev givet, naar et slikt Høstetab skulde indgaa i Kirken og for Præsten. Naar saa det ærede Medlem raabte meget høit paa: hvor bliver Friheden af, er det allerede paavist af den ærede Forslagsstiller, at den Frihed have vi ikke for Diebliffet, men jeg vil sige, at Friheden bestaar vel heller ikke i, at man maa gjøre, hvad man vil. Jeg skulde mene, at Staten er fuldt berettiget til at kræve, at en rent borgerlig Handling udføres og indgaaes paa borgerlig Maade, og det ærede Medlem er vist enig med mig i, at Høstetabet er en borgerlig Handling; men er han det, maa han ogsaa være enig med i, at det er ingen Vang at lægge paa en eneste Borger i Staten, at forbre, at den borgerlige Handling, han vil udføre, skal han udføre paa en bestemt borgerlig Maade. Der er jo saa mange andre Tilfælde, hvor vi træffe noget Lignende. Men naar saa det ærede Medlem endelig profeterede om, at dersom vi gjorde borgerlig Høstetab til en tvungen Sag, splittede vi Folkekirken ad. (Lang: Nei!) Jo, det blev nævnt flere Gange, men naar det ærede Medlem vil se lidt udenfor vort eget Land, vil han opdage, at der har de borgerligt Høstetab, og dog er deres Folkekirke ikke blevet splittet ad, saa jeg tror, at det er at se vel mørkt paa Tingene. Da saa det ærede Medlem omtalte de enkelte Bestemmelser, sagde han, at dersom det kneb, kunde han gaa med til Indførelsen af tvungen borgerligt Høstetab. Det lyder for mig noget gaadefuldt, efter at han havde sagt, at det vilde medføre Folkekirken Splittelse. Til det ærede Medlem for Rjøbenhavns 2den Valgtreds (Brix) vil jeg sige, at det overraskede mig noget, da han sagde, at den Side her i Salen, som stillede og støttede dette Forslag, var dem, der havde erklæret ikke at ville arbejde; thi jeg veed ikke, hvorfra det ærede Medlem havde det, jeg veed tværtimod, at der netop fra vor Side blev hævdet meget bestemt under Finantslovens 1ste Behandling, at vi ville tage Lovforslagene op og behandle dem saglig. Jeg tror, at det ærede Medlems Bemærkning vilde have været bedre paa sin Plads, dersom han havde henvendt den til det ærede Medlem, der idag er hans Meningsfælle, nemlig det ærede Medlem for Ribe Amts 3die Valgtreds (Buss).

Brix: Jeg veed ikke, om jeg udtrykte mig faaledes, som det ærede Medlem sagde, at den Side, hvortil han hørte, havde erklæret, at den ikke vilde forhandle, men der er flere af den Sides ærede Medlemmer, som utvetydig have udtalt det. Saa vidt jeg forstod det ærede Medlem her ligeoverfor (C. Ravn), sagde han, at han kunde saa godt forstaa, at man fulgte den Fremgangsmaade ligeoverfor Regjeringen, men derimod ikke ligeoverfor . . . (Bernitsen: Han hører ikke til vor Gruppe!). Ikke det? Saa saa hører han dog i hvert Fald til den anden af de to Grupper som meget ofte handle i Forening med hinanden, men isørigt skulde Intet glæde mig mere, end om jeg havde taget feil, og om altsaa den følgende Usvikling vilde vise, at de Herrer ville forhandle.

Kirke- og Undervisningsministeren (Scavenius): Jeg har saavel ifjor som en Gang tidligere iaar haft Leilighed til at udtale mig for det høie Thing om min Stilling til det foreliggende Lovforslag; men det er jo ganske naturligt, at, da et Lovforslag er blevet bragt frem her i Thinget, det høie Thing ogsaa kan vente, at jeg udtaler mig en Gang til. Det er en meget gennemgribende Reform, som her er foreslaaet. Det er paa et vigtigt Punkt et Forsøg paa en fuldstændig Adskillelse mellem Stat og Kirke. Formelt kan jeg ikke sige Andet end, at jeg maa glæde mig over, at et æret Medlem under de nuværende Forhold, da det ellers synes, at Lovforslag forjumpe mere eller mindre, har havt den Frimodighed at bringe et saa vigtigt Væbne, en saa vigtig, gennemgribende Reform, frem til Behandling. Paa den anden Side gjør det mig ondt saa meget mere just, fordi det formelt ikke kan Andet end glæde mig, at jeg maa være nøbtaget til at modsætte mig Lovforslaget. Jeg er paa ingen Maade, som jeg isørigt ogsaa tidligere har haft Leilighed til at udtale, nogen bestemt Modstander af borgerligt Høstetabs Indførelse; men der maa efter min Mening, for at noget Saadant bør indføres her i Landet, være visse Forudsætninger tilstede, og være gaaet noget Bist forud. Forudsætningen maa være, at det staar klart for Kirkebestyrelsen, at Samfundstilstandene have udviklet sig saavidt i en saadan Retning, at der er nogen virkelig Grund til at komme med et saa, jeg gjentager det, gennemgribende Forslag. Jeg har den Overbevisning — jeg kan naturligvis tage feil ligesaa vel som de Herrer, der have den modsatte Opfattelse — men jeg har den Overbevisning, og kan som Følge deraf heller ikke Andet end handle derefter, at man tager fuldstændig feil, naar man tror, at dette er en Reform, som fordres af den almindelige Bevidsthed her i Landet. Jeg er overbevist om, at det er en Reform, som den store